הבטחה אחת רחוקה הסיפור על המים שהצילו חיים

ניו יורק, תחילת שנות החמישים. דניאל, בחור יהודי צעיר, עמד מול המראה בחדרו ומדד בפעם הראשונה את מדי הצבא האמריקני. המדים היו חדשים ומגוהצים, אבל הלב שלו רעד מפחד. בעוד ימים ספורים הוא יעלה על אוניית משא אפורה ויישלח אל מעבר לאוקיינוס, אל חזית הקרבות הקפואה והמדממת של מלחמת קוריאה.

בלילות הוא כמעט לא הצליח להירדם. הוא שמע מעבר לדלת את קולה השקט של אימו מתפללת ובוכה בדאגה, והרגיש בודד וקטן מול הלא נודע. דניאל לא הגיע מבית שומר תורה ומצוות, אבל ערב אחד, כשהמועקה בחזהו הפכה כבדה מנשוא, חבר קרוב הניח יד על כתפו ואמר לו ברוך: "דניאל, לפני שאתה נוסע לקצה העולם, בוא ניסע לברוקלין. תיכנס אל הרבי מליובאוויטש. תבקש ממנו ברכה שתחזור הביתה בשלום".

דניאל הסכים. כשנכנס אל החדר הקטן בברוקלין, הרגליים שלו רעדו. אבל ברגע שהרבי הרים את עיניו והביט בו, דניאל הרגיש כאילו גל של חום עוטף אותו. המבט של הרבי לא היה מבט של אדם זר; זה היה מבט של אבא שמכיר את הכאב והפחד הכי עמוקים בלב של בנו. הרבי אחז בידו של דניאל בשתי ידיו, בירך אותו בחום שישוב הביתה שלם ובריא אל הוריו, ואז, בקול שקט ונוגע ללב, הוסיף בקשה אחת: "דניאל יקר, קח על עצמך מצווה אחת שתהיה הקשר שלך הביתה ותשמור עליך שם בשדה הקרב. הקפד ליטול את ידיך במים בכל פעם שאתה אוכל לחם".

דניאל עמד נבוך. מכל הדברים שבעולם – דווקא נטילת ידיים? איך אפשר לחפש מים בתוך בוץ, שלג ואש תופת, כשלפעמים בקושי נשארת טיפה אחת לשתייה? הרי אפילו בהלכה חכמים הקלו על חיילים בשדה הקרב ופטרו אותם מחיפוש אחרי מים לנטילה. אבל היד החמה של הרבי שעדיין אחזה בידו, והעיניים הטובות שהביטו בו באמונה שלמה כל כך, המיסו את כל הספקות שלו. דניאל בלע את רוקו, עיניו התמלאו דמעות של התרגשות, והוא לחש: "אני מבטיח. אשתדל בכל כוחי".

הבטחה אחת רחוקה: הסיפור על המים שהצילו חיים

חודשים ספורים לאחר מכן, ניו יורק כבר נראתה כמו חלום רחוק. דניאל צעד בתוך ההרים הקפואים והקודרים של קוריאה. הגעגועים הביתה צרבו בלב שלו, התרמיל שעל גבו שקל כמו אבן ריחיים, והקור חדר עד לעצמות. באחד הימים, אחרי מסע לילי מפרך בתוך ערפל סמיך, הורה המפקד למחלקה לעצור למנוחה קצרה בתוך שוחה עמוקה למרגלות הגבעה.

החיילים המותשים צנחו על האדמה הלחה באנחת רווחה. בתוך שניות נשמע רשרוש קופסאות השימורים ומנות הקרב שנפתחו, וריח של לחם טרי יחסית מילא את האוויר הקר. הבטן של דניאל התכווצה מרעב. הוא לא אכל דבר מאז אתמול. אצבעותיו היו סדוקות ואדומות מהכפור, וכשהרים את המימייה האישית שלו כדי ליטול ידיים – ליבו צנח. המימייה הייתה ריקה לחלוטין.

הוא הביט בלחם שבידו. הפיתוי היה עצום. "אף אחד בעולם לא ידע אם אוכל עכשיו," הוא חשב לעצמו בייאוש, "אני באמצע מלחמה, קפוא ורעב, ואפילו לפי ההלכה אני פטור". הוא כבר קירב את הלחם אל פיו, אבל אז – בתוך השקט של ההרים – צפה מול עיניו דמותו של הרבי, והוא נזכר בדמעות של אימו ובמילים שיצאו מפיו: "אני מבטיח".

דניאל נשם נשימה עמוקה והרים את ראשו. במרחק של כמה מאות מטרים משם, מאחורי שורת סלעים משוננים, הוא הבחין בנצנוץ של פלג מים קטן שזרם מההרים. הקימה מהאדמה דרשה ממנו כוח על-אנושי. כל שריר בגופו כאב וצעק לו להישאר במקום.

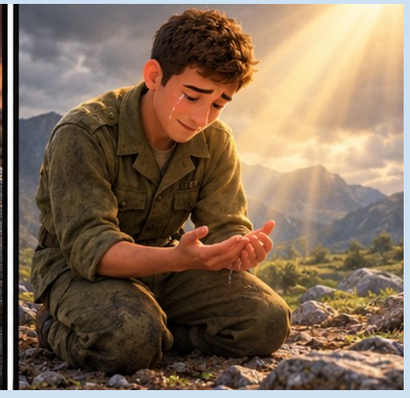
"דניאל, השתגעת? לאן אתה הולך?" קרא לעברו חברו הטוב למחלקה, מביט בו בעיניים קרועות מתדהמה כשראה אותו מניח את הלחם על התרמיל ומתרומם. "שב תאכל, עוד חמש דקות מקפלים ציוד וממשיכים!"

"אני... אני רק הולך לשטוף ידיים, תכף חוזר," מלמל דניאל בקול חנוק. כמה חיילים גיחכו מתחת לקסדות שלהם וסימנו בראשם שהוא איבד את שפיותו מרוב עייפות, אבל דניאל כבר יצא מהשוחה והחל לצעוד בכבדות אל עבר הסלעים. הרוח הקפואה הצליפה בפניו, אבל עם כל צעד שעשה הוא הרגיש פתאום חום שקט מתפשט בחזהו. הוא הרגיש שהוא לא רק חייל אבוד בהרים זרים – יש לו שורשים, יש לו הבטחה, ויש לו מילה שהוא לא מוכן לשבור.

.

הבטחה אחת רחוקה: הסיפור על המים שהצילו חיים

הוא הגיע אל פלג המים, כרע ברך על האבנים החלקות, וטבל את ידיו הפצועות במים הקפואים. הקור צרב בעורו, אך הוא מילא את כפות ידיו ושפך את המים זו על זו בדבקות, מרגיש איך המים שוטפים ממנו לא רק את הבוץ, אלא גם את הפחד והבדידות בדיוק בשנייה שבה התרומם ועצם את עיניו, השמיים נקרעו.

שריקה מחרישת אוזניים פילחה את הערפל, ושנייה אחריה זעזע פיצוץ אדיר את ההר כולו. גל ההדף הטיח את דניאל אל הקרקע מאחורי הסלעים. האדמה רעדה תחתיו, וגשם של אבנים, עפר ורסיסים ניתך סביבו. פגז ארטילרי כבד פגע פגיעה ישירה ומדויקת בתוך השוחה שבה ישבה המחלקה שלו – בדיוק בנקודה שבה היה מונח התרמיל שלו, המקום שבו ישב דקות בודדות קודם לכן.

כשענן העשן השחור והאבק החל להתפזר, דניאל קם על רגליו רועד כולו ורץ בחזרה אל השוחה כשהלב שלו הולם בגרונו. כשהגיע אל שפת המכתש שנפער באדמה, רגליו כשלו והוא צנח על ברכיו בבוץ. דמעות חמות, שלא הצליח לעצור, זלגו מעיניו וחרצו שבילים על פניו המפוייחות, מתערבבות בטיפות המים שעדיין נטפו מאצבעותיו.

בתוך הכאב העצום והזעזוע שעטפו אותו, הכתה בו ההבנה בעוצמה שטלטלה את נשמתו: המאמץ הקטן ההוא, הרגע שבו בחר לנצח את העייפות והרעב כדי לשמור על הבטחה אחת רחוקה, היה הרגע שהוציא אותו ממעגל המוות והעניק לו את חייו במתנה.

המים הקפואים של קוריאה התייבשו מזמן מכפות ידיו של דניאל, אבל החום של אותה מצווה אחת ליווה אותו בכל יום ויום לאורך כל חייו – כתזכורת חיה לכך שגם ברגעים הכי חשוכים וקשים, צעד אחד קטן של אמונה ומאמץ יכול לשנות עולם ומלואו.